

Velja po pošti:

za celo leto naprej .. K 30.—
za en mesec .. 2·50
za Nemčijo celoletno .. 34—
za ostalo inozemstvo .. 40—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej .. K 29.—
za en mesec .. K 2·30
V upravi prejemam mesec .. 2—

Sobotna izdaja:

Za ce o leto K 7—
za Nemčijo celoletno .. 9—
za ostalo inozemstvo .. 12—

SLOVENEC

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizvršljana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.—

Kam?

Človeštvo se razvija in napreduje včasih po mirni in tiki poti, zasleduje svoje cilje polagoma od koraka do koraka trezno in premišljeno, včasih pa napravlja velike skoke, kakor jih označujejo prekucije ali revolucije na duševnem ali političnem polju. Največji skok v negotovo temo še negotovejše bodočnosti je napravilo človeštvo sedaj, ko se je zapletlo v svetovno vojno, a upanje je upravljeno, da bo tudi iz te vesoljne nesreče vstalo krepko in pomlajeno in da ga čaka tak napredek, kakoršnega človeški rod še ni doživel, — tako je rekel Lloyd George v enem svojih velikih vojnih govorov.

Tudi naš rod je napravil s človeštvo vred velikanski skok v temo, od kar smo se zapletli v svetovne dogodke, in ta skok je za nas toliko bolj nevaren, kolikor manjši smo in kolikor bolj ogrožuje naš obstanek in miren razvoj na eni strani nemško-mažarska Scila, na drugi pa laška Haribda in težko je reči, česa se nam je bolj batiti, ali brutalne sile na eni, ali sladke zapeljivosti in mamljive vabe na druge strani.

Lahi nas zopet vabijo. To ni prvič. Še predno se je začela vojska z Italijo, se je začul glas iz Gorice, ki je povdral potrebo in izražal željo po medsebojni dogovorni spravi. Ta glas je imel tuk pred izbruhom laško-avstrijske vojne svoj gotov namen in zato je tisti članek v »Soči« merodajne krone na Dunaju precej osupnil. Reči moramo, da moment, katerega so si bili izbrali izvestni krogi za svoje delo, ni bil nerodno pogojen. Če pridejo Lahi k nam v deželo, bodo vendar vse drugače postopali z nami, če bodo prišli k nam kot prijatelji, kakor pa, če pridejo kot sovražniki — to je bila lepa beseda, ne vaba v zlem pomenu besede, tega nočemo in ne moremo trditi, ampak to naziranje so narekovali v prvi vrsti res praktični oziri na prebivalstvo. Da se je tolmačilo tisto vabilo k spravi lahko tudi drugače, je res; vprašanje pa je le, če bi bili mi tisti nam podtaknjenim namenom tudi dejansko nasedli! Mi poznamo laško sladkost prav dobro in ostali bi bili v svojem nezaupanju prav neverni Tomazi! Sprava in Lahi — to ne gre in se ne strinja lahko, ker imamo ravno mižnjimi stare in neprjetne obračune.

Lahi seveda tudi zunaj niso mirovali. Odkar jim je nenasitni njihov počep po naši zemlji in po morju stisnil meč v roke, da nam ugrabijo s silo, česar v mirnem razvoju niso mogli in ne bi bili mogli doseči nikdar, so se trudili

po vseh potih, da si pridobe zvestih zaveznikov, kateri naj podpirajo njihove težnje. Ta moment je bil za nas skrajno opasan. Aliirancem je bilo v tedanjem njihovem precej kritičnem položaju mnogo ležeče na tem, da pridobe Lah zase in obetali so jim vse mogoče dobre in dežele, izrezane iz tujega, nelaškega mesa. Znani laški vojni dopisnik Fracaroli je imel v tistih kritičnih dneh razgovor z Izvolskim in ga vprašal: kaj bo pač Italija dobila za plačilo, če zastavi svoje čete v boj. Izvolski mu je odgovoril, da bo Italija bogato nagrajena, dobila bo iz turške dediščine lep delež in dobila bo Valono z zaledjem, kjer si lahko zgraditi drugi Gibraltar in tako zapoveduje nad celim Jadranskim morjem. Kaj pa Trst? — je namignil izprävaledec. A, to je pa druga stvar in stari diplomat je znal spremno napeljati pogovor na druge manj kočljive stvari! Ruski državnik z laškimi zahtevami po slovanskem ozemlju ni bil videti nič kaj posebno zadovoljen in tudi ruski listi so pisali takrat nam močno v prilog, zlasti glede Trsta. Da so Srbi, ki so imeli takrat še svoje časopisje, z vsem njim lastnim temperamentom laške pretensione pobiali in zavračali, tega nam ni treba posebno povdržati: šlo se ni samo za naše, ampak tudi za njihovo kožo in takrat se braniti vsak. Priznati se mora, da so se Srbi borili s peresom ne manj spremno kakor z mečem; če bo pa njihov peresni bojavno tako nesrečen, kakor ognjeni — kdo ve?

Laški imperialistični cilji se do danes niso uresničili, tudi z orožjem v roki ne. Vsi krvavi poskusi, da dobe nekaj naše zemlje v svojo posest in da z vojnopošestnim listom v roki lahko stopijo pred svoje zavezničke na mirovni konferenci, so se ponesrečili. Zato začenjajo, kakor je videti, zopet s pogajanjem in ponujajo — mir in spravo, kakor že enkrat.

Naše stališče napram laškim ponudbam in vabam je jasno in dano samo po sebi. Mi hočemo le to, kar je naše in nič več. Kdor nam to jemlje, bodisi z mečem v roki ali pa z zapeljivimi besedami na jeziku, je naš sovražnik, je odkrit ali prikrit nasilnež in krivičnik, s katerim nobena sprava in nobena pogodba ni mogoča. Za avstrijsko, kar je istovetno z jugoslovanskim laško spravo je možna samo ena pot: vsakemu svoje! To zahteva pravica, to zahteva narodnostni princip, to zahteva princip samoodločbe narodov. Vsaka »sprava«, sklenjena na drugi podlagi, je trhla in nima in ne bo imela obstanka, ker

ga ne more imeti. Kar se zgradi na laži in na prevari, postane tekom časa zgodovinska laž, ki mora prej ali slej dovesti do novih zapletov in do nove vojne, ki take laži sploh ne upostavlja in ne govori o njih, če hoče kdo mir. Če pa hoče imeti Lahi po 10 ali 20 letih zopet vojsko — slobodno! Naj se nikar ne sklicujejo na zgodovino — ta govori v naš prilog; drugič pa — kaj so zgodovinski argumenti? Kar je enkrat bilo, — če je sploh bilo — mora li to ostati večno? Naj se nikar ne upirajo na strategično važnost — s tem bijejo sebe in entento naravnost po zobeh. Na eni strani zatrjevati, da se bije današnji boj za dosegro trajnega miru in odstranitev pruskega militarizma, na drugi strani pa zahtevati specifično vojaško varstvo državnih mej — kako se to sklapa? To je zagonet dvorek, katerega Wilson ne bo lahko razumel in spravil v sklad z modernimi demokratičnimi principi in tudi laška časnikarska zofistika ne bo imela lahkega dela, da svetu to dopove.

Preverjeni smo, da Lah z njihovih spravnih ponudb še ne bodo tako kmalu opustili. Znano je, da so med vojno v Rimu zelo intenzivno študirali jugoslovanski problem in prav resno pretehtovali naše narodne zahteve, tako da so danes zelo natančno poučeni o vseh naših stvareh, o naših zahtevah in o naših bolečinah. Lepo in hvalevredno je sicer, če se kakšna tuja vlada potrdi, da našo stvar spozna — naša se ne vedno, — ampak za nas je nevarno, če je tista tuja vlada laška, katere samo ime že vzbuja nevero in nezaupanje v njeno lojalnost. A ne samo ime, tudi vse laški značaj. Kdo more verjeti, da bi ljudje, ki so pol stoletja ali pa še dalje vedno živeli v enem duhu, da je treba Avstrijo in Jugoslovanstvo uničiti, ki so tega duha skrbno gojili po knjigah, v znanstvu, v časopisu, v umetnosti in ki je res tako globoko prodri v laška srca, da si človek še misli ne more onkraj Adrijie nam prijaznega človeka, kdo torej more verjeti, da bi isti ljudje kar čez noč se mogli preleviti v miroljubne spravljivce, za katerih desnico bi bilo vredno sploh prijeti? Protislavansko mišljenje in protiavstrijsko čuvstvovanje je tako globoko ukoreninjeno v laškem, posebno v gornjeitalijanskem značaju, da še misliti ni na kakšno odkrito izpreamembo. Z besedami se da sicer zatrjevati, kar kdo hoče; samo enega je treba najti, ki naj to veriame! Mi nismo tisti in ne bomo, upamo pa, da tudi drugi ne bodo.

LISTEK.

Ob naši Soči.

Z Bogom, bela Ljubljana, vsaj za par dni, — sem si mislil tisto jutro, ko me je nesel urni jutranji vlak proti zeleni Gorenjski.

Rad sem šel tisto jutro na to pot, dasiravno vožnja v nabitem vlaku ni bila preprijetna in naju je čakala težavna pot. Bila sva namreč dva, jaz in tovariš, tako ga hočem nazivati. Naj mi blagohotno oprostil tega »tovariša«, ker krav nisva nikdar skupaj pasla, pa ker je res izborn in moderno-demokratičen mož, mi tega gotovo ne bo prav nič zameril.

»Bova vsaj enkrat po dolgem času zopet zadihala domači goriški zrak. Tako je izrazil tovariš svojo zadovoljnost in reči moram, da je govoril tudi meni iz srca. Oba Goričana, oba begunca-izgnanca, — kako bi se ne veselila kratkega izleta na lepa domača tla!

Bogata polja, njive polne božjega blagoslova, beli kmečki domovi, vse je bilo pred očmi nazaj, kakor da se odvija pred nam največji film, ki ga je mogla vpodobiti samo Stvarnikova

vsemoč. Vsa pokrajina se je kopala v zlatu jutranjega solnca, iz širnih poljan je dihalo kipeče življenje.

Lepa si, plodna Kranjska! Nebo čuvaj nad teboj, da ogenj in meč in konjsko kopito vseuničujočega bojnega boga nikdar ne poteptajo teh rodotivnih planjav; krvava usoda s krvjo in solzami prepopojene Goriške naj bo tebi prizanešena!

Naglo je šla vožnja naprej. Postaja za postajo. Zamišljen sem zrl skozi okno in razmišljaj, kdaj bo tisti naš veliki dan, ko se bomo mi izgnanci za stalno vračali v domovino, k naši Soči, v solnčno Gorico. Da bi ga le dočakal in doživel, s kakim veseljem se bo izmučeno ljudstvo vračalo na rodno grundo, pod domače soince, dasi bode tam našlo zgolj razvaline in grobove...

Na postaji v Kranju je zbudil mojo pozornost že star sklonjen možicelj, ki je vstopil z velikim nahrbtnikom v naš voz. Pevajoče narečje ga je izdajalo, da mora biti doma tam nekje od tolminške okolice. Možakar me je zanimal in kmalu se je razvnel med nama živahen razgovor. Pričeval je, kako da je pri njih doma, kake čudovite spremembe je napravila vojska ter z nekim ponosom poudarjal, da živé v večnih nevarnostih, a da se prav nič ne boje ter da bi bila zanje naščetna nesreča, če bi

jih izgnali od doma. »Celo v Tolminu samem je še vedno nekaj družin, dasiravno so Lahi prav blizu in so skoraj vse hiše hudo razstreljene. Vsi so se navadili na vojsko, prav malo se zmenijo za laške granate in za tiste tiče, ki iz zraka spuščajo posebno v zadnjem času zelo pogostoma svoje bombe. Že Bog tako hoče, ali pa Lahi nič ne zna, prav malo nesreč je. Ljudje se držijo svojega doma kakor klopje, in še tisti, ki so bili šli proč, si želje nazaj. Dom je le dom, se umrje se lažje pod lastno streho nego med tujimi ljudmi. Živi se bolje doma, nekaj pridelamo, nekaj poskrbi gosposka. Po svetu pa je velik bogopomagaj, še tisti mora stradati, ki ima kaj cvenka. Bil sem v Kranju, da nakupim kaj, pa skoraj nič ni več dobiti, še malo črnega kruha sem moral seboj vzeti, če nisem hotel biti lačen. Ni čuda, da toliko beguncov pomrje v svetu. Še naš gospod dekan je raje prišel nazaj v svojo faro, še tak gospod, ki ima nekaj in ki bi si že znal in mogel pomagati tudi drugod. Potem bi se mi, ubogi kmetje, hodili klatiti in berači križemšvet, kjer je begunec vsem in še samemu sebi na potu. Zato se vsak rad tišči doma, četudi je pri nas tisoč križev in težav in četudi moramo vsak večer obujati grevengo, ker nismo nikd...

...stvi, se li še zbudimo zutrai na tem svetu. V božjih rokah je vse, vsi laški kanoni ti ne skrivijo lasu, aki ti ni namenjeno. Če pa je človeku namenjena in pisana taka smrt, ji ne uteka. In prava reč, če se zgodi, da zapustim kak dan prej svet, ko itak dan danes vse življenje ni vredno piškavega oreha. Vse gre vprek in vkrizem, država proti državi, ljudstvo zoper ljudstvo, najpravicejši in najpoštenejši ima največ sovražnikov. Lakota, strašanska dragiča, pomanjkanje vsega. Kar je bilo kaj prida ljudi, vse je zunaj v vojski ali pa že pod zemljo, doma je ostala sama slabota in žalost. In potem še razne reči, ki bi jih ne bilo treba, ženski svet — o tem še govoriti ni. Prišlo je vse prav tako, kakor se bere v tistem svetem evangeliju, kjer je pisano od Antikrista in konca sveta. Jaz bi stavil, da je Antikrist že na svetu...

Tako je modroval in tožil zgovorni dedec ter posebno poudarjal, da slabše pač ne more biti na svetu, ko se še tobaka za pipo le malo in prav težko dobi, in je še tisto malo, kar se ga dobi, sama goljufija, več druge primesi, nego tobaka. Ko se je vlak ustavil na Jesenicah, je starec moral prestopiti na drug vlak. Za slovo sem mu voščil, da bi prav kmalu dočakal boljših časov, ko bo tobaka na štiri solde dovoli in rebula nri

Inserati:
Enostolna petitrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat .. po 30 v
za dva- in večkrat .. 25 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolna petitrsta po 60 v
Izhaja vsak dan izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozni red.

Levo XLV.

Političen list za slovenski narod.

Uporavnštvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. — Račun počne hranišče avstrijske štev. 24.797, ogrske 26.511, basn.-hero. štev. 7563. — Uporavnštvo telefona štev. 188.

sovom, ki so prihajali iz globine. Kmalu je vse odrejeno za brambo. Z nevarnega mesta so premestili vse čete izvzemši najpotrebnejše straže. Čete so razvrstili tako, da bi v slučaju razstrelbe nemudoma od treh strani udrle v udrtino in jo zasedle, artiljerijo pa je imela nalog, takoj po razstrelbi zastaviti z zapornim ognjem. Vse je bilo najnatančnejše določeno, preračunjeno in urejeno. Razen tega so začeli tudi naši z mrzlično brzino delati podkop proti sovražni postojanki, da bi, če mogoče, prehiteli Italijane.

Tako so prezali naši na Lahe, oni na naše. Kriza je prikipa do vrhunca. Že tri tedne imajo Slovenci gori samo eno misel: »Nocoj to noč zletim morda v zrak!« Vedno so najstrožje pripravljeni. Tri tedne že ne spe poveljniki. Lastni podkop je skoraj dovršen. Še tri ure dela... Danes ali jutri vломimo v italijanski rov. Potem bo mogoče zopet dihati.

Poveljujoči nadporočnik sedi nekako zdelan v svoji kaverni. Vse je v redu. Stotič je vse pregledal in presodil. Kdo ve, če jih vendarle ne prehite Italijani, kdo ve, kako se vse izvrši... Končno so tudi Slovenci samo ljudje.

Zglaši se pionirski poročnik in pove, da še nočo nabijejo podkop z razstrelivom. »Sicer pa mislim, da Italijani to noč še ne bodo sprožili.« Toda kaj je to? Sodnji dan...

Italijani so jih prehiteli. Komaj se nadporočnik zave iz omotice, hiti na mesto, na vrh Colbricona. Tega vrha ni več. Razklano skalovje, škrbine, ljak. A v ljaku in po skalovju naši ljudje... Molčeci, železni, prst na petelinu. Artiljerija vrši svojo naložo z največjo natančnostjo. Nadporočnik naznani poveljstvu: »Ljak zasedi!«

Vse se je izvršilo v treh minutah, točno kakor ura. Colbricon je še vedno v naših rokah. Colbricon, v katerega so se zagrizli Slovenci.

Za nekaj — kar ni njihovo.

Italijansko - srbski sporazum.

Nemški listi poročajo z Lugana dne 10. t. m.: Mnenje, da se je Sonnino v Londonu z angleško vlado dogovorjal glede srednjemorskih vprašanj, s srbsko vlado pa glede jadranskega vprašanja, se potrjuje. Cecilov govor na angleško-srbskem banketu, v katerem je označil italijanske in srbske cilje kot združljive, je imel globiji pomen. Glasom poročila v »Corriere della Sera« potuje sedaj Pašić v Rim, da nadaljuje pod angleškim vodstvom začete italijansko-srbske dogovore. Italijanski listi in na Angleškem mudeči se srbski politiki že obirajo prijaznejše strune. Sporazum med Italijo in Srbijo tvori pa le del prizadevanj, ki jih je na zadnji konferenci uvedla Anglija, da bi se odstranila nasprotja med zavezniki in ustvarila enotna diplomatska fronta. Kakor je spoznati iz namigavanj v angleških listih, je Italija pripravljena dovoliti bodoči namišljeni jugoslovanski (velkosrbski) državi izhod na Adrijo, ki bi bil dolg približno 100 kilometrov.

Diplomatična ofenziva proti Avstro-Ogrski.

Londonski dopisnik »Corriere della Sera« brzojavlja svojemu listu: Pašićeva navzočnost v Londonu napoveduje morda začetek silne diplomatične ofenzive, ki bo šla vsporedno z vojaško. V ospredje pridejo zlasti srbski in italijanski interesi proti Avstro-Ogrski. Veliki načrt za razkosanje Avstro-Ogrske, ideja srbskega ministrskega predsednika, se utegne uresničiti, posebno s po-

močjo Italije, ki čuti bolj nego drugi narodi entente potrebo, da se še neosvojeni narodi rešijo habsburškega jarma.

Pasić v Rimu hladno sprejet.

Iz Berlina: »B. Z. am Mittag« javlja iz Curiha: Milanski listi poročajo, da bo spremljevalo Pasića v Rim več angleških ministrov, ki bodo posredovali med Italijo in Srbijo. »Az Est« pa poroča iz Lugana: Listi javljajo, da so Pasića v Rimu zelo hladno sprejeli. Pasićev fiasko v Londonu je popolnoma uničil nade Srbov.

Posveti sporazuma.

Lugano, 13. avgusta. Italijansko časopisje ni še ničesar uradno poročalo o uspehih Sonnina na njegovem potovanju v inozemstvu in o pariškem in londonskem posvetu. »Tribuna« javlja, da so potovale še druge osebnosti na nove sestanke, o katerih važnosti se bo poročalo pozneje.

Pašićevi vojni cilji.

Reuter poroča 8. t. m.: V sredo je Srbska družba v Veliki Britaniji priredila zajutrek na čast srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiću. Tekom svojega govora je rekel lord Robert Cecil, da so sprejeli zavezniki nasproti Srbiji ravnotako velike obveznosti kakor nasproti Belgiji. Srbija se mora popolnoma upostaviti. Popolnoma je tudi prepričan, da italijanske in srbske aspiracije nikakor niso nezdružljive. Pašić se je v ganljivih besedah zahvalil Veliki Britaniji za pomoč, ki jo nudi malemu narodu. Dostavil je: Častnega miru ni mogoče skleniti, dokler niso osvojeni vsi narodi, ki se nahajajo pod avstrijsko-nemškim gospodstvom. Francija mora dobiti nazaj Alzacijo in Loreno in Italija mora doseči svoje zedinjenje. Srbji, Hrvati in Slovenci morajo postati svobodni. Čehi in Slovaki morajo dobiti svojo neodvisnost in poljsko in rusinsko vprašanje se morata rešiti. — Tudi Lloyd George je naglasil, da je popolna, neomejena upostavitev Srbije eden prvih mirovnih pogojev.

X X X

Gospoda prav očabno razdeljuje nekaj, kar nima. Zato so njene geste pravzaprav komične. Pašić naj bi nas vendar že enkrat izpustil iz svojih sanjarj, saj vendar ve, da Slovenci za Velesrbijo nikdar bili nismo in nikdar ne bomo. Slovenci, ki se borimo za svobodo svojega naroba pod habsburškim žežlom, ne maramo biti srbski sužnji, kakor ne maramo biti nemški robovi. Zato naj Pašić nas in naše zemlje pri miru pusti! Za Velesrbe in Vsenemce imamo enako metlo. Italija, katere beseda pa itak nobene cene nima, naj pa da popolno enakopravnost beneškim Slovencem. To bi bilo realnejše, nego so pa njene prazne »obljube« nam.

Noranja politika.

Zaupnica Jugoslovanskemu klubu.

Dne 5. t. m. je poročal poslanec dr. Vrstovšek na shodu v Možirju o politiki Jugoslovanskega kluba. Sprejeta je bila naslednja resolucija: »Slovenci, štajerski domačini in goriški begunci, zbrani na zaupnem sestanku dne 5. avgusta 1917 v Vrbovcu pri Možirju, izrekajo poslancu dr. Verstovšku za njegovo poročilo toplo zahvalo, odobrujejo ustanovitev in delovanje Jugoslovanskega kluba v drž. zboru in ga pozivajo, naj neomajno vztraja na stališču deklaracije z dne 30. maja 1917, ki vsebuje pravi politični cilj nas Jugoslovjanov.

vsaki dobr stvari le toliko teh »če« in »ako« ne bilo!

Kazalec na uri je kazal eno. To nadzadnjaško solnce, ki noče ubogati modri odredb tega sveta, pa je bilo s svojo potjo za celo uro nazaj in se ni nič zmenilo za »verrückte Zeitung«, kakor je nekdo imenoval to novotarijo. Z najvišje točke dol si je zlobno smejal na naju popotnika, ki sva bila ravnovzela belo cesto pod noge in z rešepkom in z malodružnostjo gledala pred seboj visoko gorovje, preko ktarega se nama je bilo treba povzpeti kljub pasji vročini in trdi cesti.

Vročina je parila že tako, da gotovo še v pekul v teh časih pomanjkuje kuriva, nimajo hujše. Kurje oko na nogi me je jelo opozarjati, da moderni čevlji niso vedno tudi najbolj praktični. Cesta se je z neusmiljeno doslednostjo pričela dvigati bolj in bolj. Zavidal sem procesijo zabojev in vreč, ki so v isti smeri romali ob cesti po žični železnici, ne da bi jim bilo treba brusiti peta. Ponos mi ni dopuščal, da bi se izpostavljal posmehovanju gospoda tovariša, zato sem rajši delal vesel obraz k hudi igri in se z samozatajevanjem trudil, da ne bi zaostal ni za korak za tovarišem, ki je kakor nalašč brez usmiljenja v dolgih korakih naglo stopal naprej. Sopihal sem, kakor na-

Tirolski konservativci proti odstranitvi deželnih mej.

Inomost, 12. avgusta. Katoliško konservativno tirolsko strankino vodstvo se je izjavilo proti odstranitvi deželnih mej kar tudi načeloma proti narodni avtonomiji v okviru obstoječih krovovin.

Mažarsčina postane službeni jezik za ogrske polke.

Budimpešta, 12. avgusta. Že o priliki imenovanja grofa Esterhazyja za ministrskega predsednika so poročali, da bo cesar ugodil v najblžnjem času nekaterim željam Mažarom glede armade. V prvi vrsti pride v poštev mažarski službeni jezik za ogrske polke. Iz krovov, ki stoe blizu vlade poročajo, da bo proglašena mažarsčina za službeni jezik ogrskih polkov o prilikl tridesetletnice cesarjevega rojstnega dneva.

Preosnova ogrskega ministrstva.

Budimpešta, 13. avgusta. Prihodnja številka uradnega lista prinese seznam novo preosnovanega ministrstva. Dr. Vaszonyi postane minister za volilno reformo, grof Teodor Baththyany prevzame prehodno ministrstvo in Bela Földes finančni portfelj. Volilnopravilna predloga bo dovršena do srede oktobra. V jeseni bo zbornica zopet zborovala. Na dnevnem redu bo tudi vprašanje nagodbe z Avstrijo.

Poljsko gledališče v Ljubljani.

Sinočna predstava komedije - trodnečanke Abrachamowicz - Ruszkowski: Maz z grzecnostmi (Soprog z vlijadlosti) je zaključila gostovanje poljskega gledališča v Ljubljani. Gledališče je bilo znatno bolje obiskano kot v nedelji. Komedija sama je naravnost nasičena najkomičnejšimi prizorov, ki so vzdržali med občinstvom trajno izredno veselo razpoloženje. Igralci so želi zivahne ovacije.

Igra vpliva pred vsem s kontrasti. Na eni strani skrajno vlijadni, z vsakim prijazni Hilarij in njegova žena ljubeča, nežna žena Vanda — na drugi strani histerične teste, matere in strici — Barbara, ekscentrična starostna gospodična Petronela — vmes pa vojaški ton — brez čustva, duše in srca — kapitana in njegove »miniature« vojaškega sluge Fedka. Človeku se zdi, da vidi Poljsko pred seboj, ono naivno Poljsko, posebljeno po Hilariju in Vandi, ki je vkljenjena v spone starih ekscentričnih družabnih tradicij in »kapitanov«. Ti ubijajo vsak naroden in duševni pokret ter razvajajo s svojo brutalnostjo in histerizmom jedro poljskega življa.

Igralci so v svojih vlogah naravnost živel. Že sama igra »Soprog iz vlijadnosti« je po svoji sestavi veliko živahnejša kot »Težke ribe«. Najbolje so igrali tudi sinoči g. Zofija Czaplinska kot ekscentrična »starostna panna« Petronela, g. Hel. Pawłowska kot naivna nežna Vanda in g. Josip Trzwydar v vlogi starega »kawaler« Dijoniza. Toda tudi druge vloge so bile v dobrih rokah, tako je sijajno pogodil kapitana g. Waclaw Nowakowski, istotako Viktor Bieganski njegovega sluge »Fedka«. Izborna sta bila g. Helena Razwadowska v vlogi Barbare in »soprog z vlijadnosti« Hilarij g. Boleslaw Brzeski. Istotako so častno rešili svojo naložo g. Matylda Strychurska (Honorata), g. Boleslaw Mierzejewski (angel-rešitelj Jedrzej) in Konarski (sluga Antoni).

Hvaležni smo za ta utrnek izredno visoko stojče poljske dramatske umetnosti, ki je šla ta dva večera mimo nas na našem odru.

dušljiv konj, pa ugnati se nisem pustil. Trmasto sem tekmoval z nagajivim sorpinom.

Cesta zelo osamljena, nobenega prometa. Samo tupatam par leno cinčajočih ujetnikov-Rusov ali kak popotnikovojak. »Rohr-Brücke«, »Scotti-Brücke« in slični napis spominjajo na sedanje vojsko in njene prejšnje komandante, ki so se posebno proslavili v tem odseku. Nekje blesti v živo skalo vsekanci pomenljiv napis »Die Felsen werden reden«. Škoda, da je vse samo v nemškem jeziku!

»Ob nach Norden, ob nach Süden, jede Strasse führt zum Ziele; ob zum Kampfe, ob zum Frieden, das entscheidet guter Wille.«

Ta verz je nekdo dal zapisati ob cesti. Razmišljaj sem o njegovem ponenu in ga obračal sam nase. Dobre volje je treba za vsako reč, pa gre — naj odloči dobra volja še to, da bova kmalu na vrhu strme poti! Stisnil sem zobe skupaj in še z večjo eneržijo marširal krepko naprej.

Spredaj in ob straneh so se dvigala strma pobočja, izkipevajoča v ostrih obrisih v špičaste skalnate vrhove, vse gole in sive, kakor glave stoljetnih starcev. Nižje zelenje, višje pa same izprane pečine, širše pošastno-veličastno

Poincaré odstopa.

Iz Berna: Poročilo, da namerava Poincaré odstopiti, je gotovo v zvezi z vedno močnejšo opozicijo, katero vodi Caillaux, podpira jo pa Clemenceau. Ker se je izvedelo, da je odstopil mornariški minister Lacose zato, ker se ni udal industrijem, ki so zahtevali, naj nabavi bojne ladje, pridobi opozicija nove pristaše. Poincaré je bil izvoljen, ker so vojni industriji živahno zanj agitirali. Pričakoval je zato napadov, ko se izve, zakaj da je odstopil Lacase. Ponudil je odstop, da se jim izogne. Clemenceau, mož, ki je še vsakega vrgel, na katerega se je spravil, nadaljuje borbo proti predsedniku republike, Poincaréju. V odseku senata je predlagal, naj se tajna pogodba, ki jo je bil sklenil Poincaré z Rusijo brez vednosti ministrov, na kaže državnemu sodnemu dvoru,

O dogodkih v Franciji piše »Berne Tagblatt«: Ni še znano, zakaj da so popolnoma zaprli francosko mejo. Ta ukrep so morebiti povzročili vojaški, mogoče pa tudi politični razlogi. Ost politične napetosti v zadnjih dneh je naperjena proti Poincaréju in je lahko povzročila, da želi predsednik republike odstopiti. Clemenceau je meril s svojimi ostriimi napadi na notranjega ministra Maloy, dejansko pa na predsednika samega. Odstop mornariškega ministra Lacaseja in blokadnega ministra Cochinea ojačuje opozicijo proti Poincaréju, ki se zbira deloma v Ligue Republike, ki se zbirajo socialisti okoli Renandela. Vse to je povzročilo, da je nastala Poincarejeva kriza. Zapora meje seveda otežjuje, da bi mogli natančno nadzorovati zadnja poročila. »Petit Journal« poroča: Francoski socialisti podpirajo predlog Clemenceaua, da se sklice skupna seja zbornice in senata, ki naj sklep o dopustnosti osebnih obveznosti predsednika v državnopravnem oziru.

K položaju na Poljskem.

Krakovski »Kurier Codzienny« poroča iz Varšave: Čeprav so oblasti zaprle mnogo tajnih tiskaren, vendar še neprestano izhajajo mnogoštevilni tajni letaki in pozivi, ki se zelo razširjajo. Te dni je med drugim izšel oklic poljskih socialističnih delavcev na nemške vojake v nemškem jeziku, ki zavrhajo z naslednjimi besedami: Živio svobodna Nemčija in neodvisna svobodna Poljska! — »Dziennik Lubelski« v Lublinu poroča, da list 27. julija ni mogel izdati, ker so se stavci udeležili demonstracijskega štrajka radi aretacije Pilсудskega.

Poljski državni svet ostane na svojem mestu.

Ravnatelj političnega oddelka na državnem svetu v Varšavi, grof Rostworowski, je izjavil »Kurjerju Poljskemu«, da bo ostal državni svet kljub vsem težavam na svojem mestu. Državni svet si je svest svoje odgovornosti in bo nadaljeval svoje delo, dokler ne bo na njegovo mesto stopil drug poklicnejši činitelj. Vztrajal bo in prevzel na svoje rame najtežavnejši nalog: uvodna pogajanja. Ne bo se umaknil tistim, ki so se bili najprej vdnjini Rusiji in podpisovali proteste proti neodvisnosti Poljske, sedaj so se pa prelevili v najradi kalnejše narodnjake ter zahtevajo takojšnjo realiziranje poljske države. Ostatki pa mora državni svet na svojem mestu tudi zaradi armade, katero smo kot zastopniki poljske vlade zaprisegli in jo hočemo izčisti pravi vladi.

Vztrajnost je prejela zasluzeno plačilo! Na vrhu sva, na prelazu Mojstrovka. Sneg ki se vedno leži na prelazu, dokazuje, da smo v zdatni višini. Razdiralni plazovi hudi plazov se poznajo daleč naokoli. Pozdravljeni, mila goriška stran! Kratek oddih. Kosček ljubljanskega vojnega kruha mi je po krepkem požirku ledene vode snežnice šel bolj v slast, nego da bi ga pregrizoval v »Unionski« kleti ob slanodragem Vipavcu.

Mojstrovka, Grintovec in veličasten venec drugih velikanov-hribov nudi očarjujoč pogled. Zroč na ta čudesna priroda se človek čuti nekaj tako neznanega, majčkenega pred tem mogočnim veličanst

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO Poročilo.
Berlin, 13. avgusta. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreha Bavarskega.

Na flandrijski bojni črti je vzbesenla po razmeroma mirnih dneh bitka zopet s hujšo silo. Učinek našega topništva nasproti sovražnim bateriam je bil dober. Razpršilo je tudi pripravljene postojanke angleških napadalnih čet vzhodno od Messines.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Ob Chemin des Dames in v zahodni Champagni se je boj dvignil. Severno ceste Laon-Soissons so pričeli včeraj zjutraj Francozi z močnimi napadi. Napade smo odbili z ognjem in v boju moža z možem. Ravnotako je bil brezuspešen sovražen napad južno Aillesa. Na severni bojni črti Verduna so se razvili na obih straneh reke Moze ljudi boji topništva.

Bojna skupina vojvode Albrehta Vrtemberškega:
Nič novega.

Neko letalo posrešamo. Na celini smo sestrelili včeraj 16 letal in 1 privelan zrakoplov.

NEMŠKO VEČERNO Poročilo.

Berlin, 13. avgusta zvečer.
Na Flanderskem in pri Verdunu živahen topovski boj.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

Angleško uradno poročilo.

11. avgusta zvečer. Danes zjutraj smo napadli vzhodno od Yperna na 2 milji dolgi bojni črti južno od železnice Ypern-Roulers. Na desnem napadalnem krilu so se ljudi bili za višine na obih straneh ceste Ypern-Menin. Naše čete so nekoliko napredovali; boj se tam nadaljuje. V središču in na levem krilu smo, ko smo premagali sovražni odpor, dosegli vse tiste točke, do katerih smo nameravali priti. Naše čete so se ustavile tako v Westhoeku, kakor tudi na višinskem pobočju Westhoek in v gozdu Glencorso (?). Sovražne izgube so velike; ujeli smo 240 mož.

Francosko uradno poročilo.

10. avgusta zvečer. Severno od St. Quintina so streljali na obih straneh pri Fayetu s topovi. Naš ogenj je zadral ob 3. popoldne dva sovražna napada med mlinom Mennechet in selom Cépy. Besnel je dalje topovski boj na bojni črti Pantheon-Chevregny. Po jutranjem krvavem neuspehu sovražnik tam ni iznova napadel. Ujetniki izpovedujejo, da so napad zelo skrbno pripravili in da so nameravali vzeti jarke, ki smo jih bili 30. julija osvojili. Poleg treh bataljonov, o katerih smo že poročali, so nastopili Nemci z devetimi oddelki posebnih naskakovcev in z dvema oddeloma, ki sta metala plamen. V tej borbi smo ujeli nad 100 mož. Nemci so napadli v Champagni po pripravi s topovi naše jarke vzhodno od Maisons-de-Champagne; na obih krilih je zrušil naš ogenj vse napadalne poizkuse. V središču, kjer so ustavile sovražne naskakovalne čete, se je razvila zelo živahn borba, ki se je končala nam v korist. Na obih bregovih Moze besni nastopi s topovi na višini 304 »Mtvega moža« in v odseku Bezonaux.

Belgijsko poročilo. Nemški topovi so 9. avgusta in ponoči od 9. na 10. avgusta posebno delovali pri Ramscapelle. Naši topovi so sestrelili 9. avgusta zvečer nemško opazovalno letalo. Letalo se je zelo živahno.

Angleški kralj ruskemu ministrskemu predsedniku ob obletnici vojske.

London, 12. avgusta. (K. ur.) Reuter: Angleški kralj Jurij je brzoval ruskom ministru, predsedniku: Pričenja se četrto leto velike borbe, ki še vedno divja. Želim, da Vam ob tej priliki kot poklicanemu voditelju svobodnega ruskega naroda zagotovim: Angleški narod se ne bo nikdar utrudil v svojih naporih nasproti našemu skupnemu sovražniku. Z združenimi silami, ki jih zavezniki odločno uporabljajo, se bo zagotovil časten mir in svoboda sveta. Upoštevam vse, kar zdaj Rusija trpi; verujem v njeno moč, da bo kos in da bo premagala strašne težave sedanje ure.

Graf Czernin na francoskem bojišču pri nemškem cesarjeviču.

Berlin, 13. avgusta. (K. u.) Zunanj minister grof Czernin se je podal v spremstvu legacijskega tajnika grofa Walterskirchna in veleposlanika princa Hohenloheja po svojem posetu v glavnem stanu na bojno črto nemškega cesarjeviča. Jutri se pripelje gospoda v Berlin, kjer bo vrnit

grof Czernin kanclerju njegov poset na Dunaju.

Zračni napadi na Frankobrod in na vzhodno Anglijo.

Dne 12. t. m. je preletel sovražni letalec nad Frankobrod. Vrgel je v mesto 1 bomba, 5 pa v gozd, ki leži zahodno od mesta. Zvečer je priletel zopet nad Frankobrod sovražni letalec, ki je vrgel več bomb. Ubite so bile 4, ranjenih je bilo pa več oseb. Letalec so pozneje sestrelili in ujeli letalce. Iz Londona se poroča uradno, da je dne 12. t. m. ob 5. uri 15 minut popoldne priletelo 20 sovražnih letal v Felixtowne. Pri Clactonu so se letala razdelila; en del je metal bombe na Margate, drugi pa na okolico Southenda. V Southendu je prvejša škoda. Ubitih je 8 mož, 9 žena in 6 otrok; ranjenih pa približno 50 oseb. V Rochedorfu sta bila dva moža ranjeni.

Uradno poročilo o zračnem napadu na Frankobrod.

Berlin, 13. avgusta. Uradno: Sinoči ob 8. uri je vrgel sovražni letalec pet bomb na Frankobrod ob Meni. Ubiti so dva moža, ena ženska in en otrok; ranjenih je 12 oseb. Letalo sta dve naši letali sestrelili pri Saargemündu. Letalce, Francozi so bili, smo ujeli.

Važnost Hendersonovega odstopa.

O odstopu Hendersona piše »Sozialdemokraten«: Cel svet pozorno sledi razvoju krize, ki so jo izvzvali blazni pristaši vojske, angleški konservativci. Mogoč je zdaj prelom med angleško vlado in delavsko stranko. Odstop Hendersona na prisisk konservativcev spada med najodločnejše dogodke svetovne vojske.

Boji v zraku.

NEMŠKO URADNO Poročilo.

Berlin, 13. avgusta. Veliki glavni stan:

V mesecu juliju je znašala zguba zračnih bojnih sil naših sovražnikov 34 privezanih zrakoplovov in najmanj 213 letal, izmed katerih je padlo gorč za našo črto 98, za sovražno bojno črto 115 in sicer v zračnem napadu in potom obrambnega ognja. Zgubili smo sami 60 letal, pač pa nobenega priveznega balona.

Prvi generalni kvartirni mojster
pl. Ludendorff.

Na morju.

Zopet 21.000 ton potopljenih.

Berlin, 13. avgusta. Uradno: V zapret angleškem morju so naši podmorski čolni zopet uničili 21.000 ton.

Načelnik admiralskega štaba mornarice,

Japonske vojne ladje v Evropi.

London, 11. avgusta. (Kor. ur.) Japonski mornariški ataše je naznanil, da so se združili novi deli japonskega brodovja z zaveznički v Evropi.

Na jugu.

BOLGARSKO URADNO Poročilo.

Sofija, 13. avgusta. Uradno:

V ovinku črne od časa do časa živahen ogenj s topovi in z minami. Precej živahen topovski ogenj na Dobrem Polju in južno do Dojvana. Zahodno od Isacceje je poizkušal priti sovražni pehotni oddelki s čolni na naš breg, a ga je pregnal naš ogenj.

Odpoklic Sarailove armade. — V srbski armadi vre.

Iz Marseille javljajo preko Genfa, da bo Sarailova armada, kakor se splošno v krogih pomorščakov sudi, odpoklicana. — »Az Est« javlja iz Sofije: Iz Soluna se poroča, da je v srbski armadi nezadovoljnost splošna. Pojavljajo se celo znaki revolucionarskega pokreta. Radi veleizdaje je bilo več častnikov usmrtenih. Srbsko vojno vodstvo tudi z novo grško vlado ni zadovoljno in obžaluje ker je Venizelos podpiral dozdaj sporazum z dvema divizijama.

Razna poročila.

Liebknecht umira?

Glasom »Berlingske Tidende« v Kopenhagen je došla iz Amsterdama v Pariz brzjavka, da Karel Liebknecht v ječi umira.

Francozi o Avstriji kot zvezni državi.

Bern, 12. avgusta. (K. u.) »Tribune de Geneve« piše zelo zmerno o avstrijskem vprašanju. List opozarja na razne sodbe francoskih pisateljev o tem vprašanju, posebno na profesorja Aularda, ki, kakor tudi drugi zmerni duhovi, sodi, da je mogoč sporazum s federalistično demokratično Avstrijo, v kateri bi uživali vsi narodi svoje pravice, ne da bi ih mogli sosedje zavirati.

Bivši črnogorski ministri za pridružitev Črnegore Srbiji.

»Perseveranza« poroča, da so ustanovili v Švici bivši črnogorski ministri odbor, ki dela na to, naj se priklopi Črna gora Srbiji. Odbor je ustanovil bivši črnogorski minister Radović.

Bolgarski kralj o položaju.

Kralj Ferdinand je izjavil v Stuttgartu predsedniku bolgarske družbe o položaju: Rusija bo tudi pod revolucionarno vlado nadaljevala svoja ekspanzionistična stremljenja, proti katerim se morajo male države zavarovati. Mala Azija je dejela zelo pripravna, da napreduje, a gospodarski napredek zavisi od izboljšanega prometa. Italijansko izdalstvo je zakrivil italijanski vladar. Sile Amerike so manjše, kakor njena svetovna moč, ki bo tudi po vojski velikega pomena. Mogoč bo ameriško javno mnenje še spoznalo, da je bilo varano. Gospodarska bodočnost Bolgarije je odvisna od hitre zveze z osrednjimi velesilami, ki more omogočiti, da se bodo pridelki dežele hitro razpošiljali.

Združene države s sporazumom niso sklenile pismene pogodbe o mirovnih pogojih.

»Herald« javlja: Lansing je izjavil v sečnu na vprašanje Stoneja, da Združene države niso z zaveznički sklenile nobene pogodbe o mirovnih pogojih.

Primorske novice.

† Goriški duhovnik: Franc Abram.

Umrl je nadenoma od kapi zadet č. g. Franc Abram, duhovnik goriške nadškofije, ki je pravkar nastopil kaplansko mesto na Polšniku. V soboto 4. avgusta popoldne je odšel na sprechod, da bi se pripravil na pridigo, pa se ni povrnil domov. Dolgo so ga iskali, dokler ga niso našli v gozdu, kjer je spisano pridigo v roki sedel pod drevesom — mrtev. Pokojnik je bil doma iz Vojščice na Goriškem. Pogreb je bil danes 14. avgusta na Polšniku. Naj v miru počiva.

Begunska podpora. Opozarjamо slovenske begunce na tozadovne pojaznila glede begunske podpore z ozirom na ministarsko naredbo z dne 23. julija t. l. ki jo je prinesel »Slovenec« v sobotni številki dne 4. avgusta t. l.

Slovenski begunci. Posl. Fon nam sporoča: Zadnje čase prihaja na moj naslov vse polno prošenj glede begunske podpore. Opozarjam, da so za podelitev podpore pristojna okrajna glavarstva. Tja naj se begunci v prvi vrsti obračajo. Radovljivo sem na razpolago posredovati in pomagati, kjer bi se godila krivica. Vse tozadovne pritožbe naj se pošiljajo na naslov: Josip Fon, poslanec, Dunaj I., Parlament.

Škof Mahnič za lačne Istrane. Trst, 10. avgusta. »Edinost« poroča z Dunaja pod naslovom »Za narod ki umira« sledi: Včeraj je prišel na Dunaj škof dr. Anton Mahnič z otoka Krka. Ljudstvo v škofiji mu umira od lakote; dogodilo se je že mnogo slučajev, da so morali ljudje umrieti od lakote. Doma ne pridejajo dosti živeža, iz sosedne Hrvatske ne smejo ničesar pripeljati, čeprav je meja oddaljena samo za par ur ali minut; ves pridelek, vino in olje jim odvzamejo po razmeroma prenizki ceni. Prometne zveze z notranjostjo države so nezadostne, a vojne operacije še bolj onemogočujejo dovoz hrane. Zato ljudstvo — umira. Škof dr. A. Mahnič je prišel na Dunaj da pojasi na vseh kompetentnih mestih to prežalostno stanje in s svojo škofovsko besedo obišči pomoč, ker drugače se bo končal njegov klic na pomoč z morituri vos salutant.

Žalostno, ali resnično iz Trsta. Te dni je bil zaključek otroškega vrtca pri Sv. Vitu. Kakor je znano, ima ta otroški vrtec nemški in slovenski oddelek. V nemškem oddelku je bilo 146 otrok, večina Slovencev, v slovenskem pa 97. Število slovenskih otrok v nemškem oddelku je pač res žalostno izpričevalo za narodno zavestnost dotičnih staršev, ki prodajajo svojo deco že v najnežnejši mladosti ter jih tako vrgajo v odpadničke, ki bodo pozneje svoje lastne starše psovali s »ščavič in »windische Hundee«. — Še bolj žalostno pa so razmere v Šulferajnskem otroškem vrtcu v Skedenju kjer so med vsemi otroci samo 4 nemške narodnosti.

Zaplenjeno imetje. Tržaško deželno sodišče v Opatiji je izreklo zaplemba imetja naslednjih oseb: Josip Forcisin, rojen leta 1889. in pristojen v Trstu, trgovski agent, nazadnje črnovojnik-pešec 5. domobr. peš.; Marij Godina, rojen leta 1887. in pristojen v Vodnjanu, trgovec, sedaj odsoten; Just Zampieri, rojen leta 1879. in pristojen v Trstu, učitelj glasbe, sedaj odsoten; Alojzij Marzolin, rojen 1. 1889. in pristojen v Trstu, občinski uradnik, nazadnje pešec 5. domobr. pešpolka. Prva dva sta

osumljena zločina veleizdaje, druga dva pa zločina proti vojni moči države.

Imenovanje. Trgovinski minister je imenoval našega rojaka Ivana Cibica za revidenta pomorske vlade v Gradišču.

One materje begunke, ki so porodile v letih 1915. (počenši z majem), 1916. in 1917., ali pa pričakujejo poroda, naj vlože pri posredovalnici za goriške begunke v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I., pismene pršnje za podporo.

Evakuiranci v Ziersdorfu. Evakuiranci iz Istre v Ziersdorfu imajo svojo šolo, na kateri so te dni slovensko zaključili šolsko leto. Tem povodom je imel veleč. gosp. Nikolić nagovor, v katerem je rekel: »Tu vas vidim, dragi otroci, v velikem številu. A kje so ostali naši bratje, znanci in prijatelji. Pokošila jih je v Gmündu smrtna kosa. Bil sem priča vaše muke in vašega trpljenja; videl sem na svoje oči in izkusil kakor vi. Dvatisoč sem jih sam pokopal v Gmündu. Da, velečena gospoda: narod, ta moj narod je grozno trpel! (Vsi navzoči so jokali ob teh besedah.) Velečena gospoda! Povrnite mi narod v domovino, kjer pozabi pretrpljene muke. — Da, domov, domov jih vrnite, da bo vsaj to malo preostalih videlo svoje milo ognjišče.

Istrski vinogradniki — pazitelj Kompetentne oblasti ne nameravajo letos odrediti rekvizicije vina v Istri, kakor se je to godilo v zadnjih letih. Letos se namerava urediti

rence, četudi bo naletela morda na napsotnike, zlasti med sovražniki alkoholnih pijač. Kljub temu pa smo prepričani, da smo popolnoma upravičeno uvrstili knjigo v našo zbirko pod naslovom »Učitelj za hišo in dom«, ki izhaja v založništvu Katoliške Bukvarne in bo prinašala le koristne spise praktično gospodarskega značaja.

Oddaja sena za vojaštvo. Radi nujne potrebe je na ukaz najvišjega armadnega poveljstva ukrenilo poveljstvo soške armade, da se dobava sena za prvo silo na Kranjskem izvrši po § 27. zakona o vojnih dajatvah. Kranjski deželi naloženi kontingenčni je c. k. deželna vlada razdelila po okrajih in glavarstvu po občinah. Oddaja se bo vršila od 17. do 23. t. m. po vseh občinah dežele. Prevzemali bodo vojaški organi neposredno od občin. Oddaja torej ne pojde po komisijonarji, ampak po županstvih. Vse množine, ki se te dni oddajo, bodo vštete v kontingenčni. Zato morajo županstva imeti natančne izkaze oddanege sene, da to pri bodočih oddajah izkazujejo. Vojaški organi imajo povelje, da dajo županstvu za vse v občini prevzeto seno izkaznico (Bescheinigung). Ko pripelje posestnik seno, dobri od župana prevzemni list, v katerem mora biti zapisana množina in daljava dovoza, ker se bo kmalu dovoz še posebej plačal, in sicer do 5 km 1 K, od 5 do 10 km 1 K 70 vin. in nad 10 km 2 K za vsak stot. En izvod prevzemnega lista dobri posestnik, eden ostane pri županstvu in tretjega pošlje županstvo s celotno izkaznico cele občine na Deželno mesto za kmila v Ljubljani, katero posreduje izplačilo od operacijskih blagajn in vodi osrednjo evidenco o vsem v deželi oddanem senu.

17. avgusta se sme uživati meso. C. k. urad za ljudsko prehrano je brezmesni dan 17. avgusta t. l. kot najvišji rojstni dan Njegovega Veličaństva cesarja dovolil, da se sme na ta dan uživati meso.

Novi vojni načrti. Svoj čas smo slišali, da nameravajo sovražniki z začasnimi bombami uničiti žitno letino in gozdove na Nemškem. Pa ni bilo nič. Sedaj pa predlaga znani francoski veleindustrijec Michelin, naj bi letalci posjeli po Porenju, Virtemberškem in Badenskem seme kakega plevela, ki posebno škoduje žitu, repi in krompirju. Ako ni dobiti takega semena, pa naj skušajo na nemških poljih zaploditi kako škodljivo glivo, kako filoksero. — Potemtakem sovražniki na vojaško zmago niti ne misijo več.

Nov načrt za predor pod Rokavskim kanalom. Glasom »Corriere della Sera« je predložil ameriški inžener Hencken angleški vladni nov načrt za predor pod Kanalom. Hencken hoče z osmimi stroji, ki zvrtajo na uro po 30 m, v malo mesecih zgraditi pod Kanalom štiri predore: dva za železniški, dva pa za avtomobilski promet. Na ta način bi dobil sporazum na razpolago za promet na ostalih morjih tako mogočno število ladij, kakor bi jih leta in leta ne mogli zgraditi.

Poštni promet s Turčijo. Od sobote 18. t. m. naprej je sprejem poštnih zavzkov za Turčijo zopet dovoljen, pod pogoj, ki so bili objavljeni v tuuradnem razglasu z dne 16. julija 1917. številka 21.815/3.

Sklipi zadnjih posvetov sporazuma.

Turinska »Stampa« poroča: Na zadnjih posvetih so pritrdirili sledenim točkam: Anglija priznava italijansko stališče glede na razdelitev Avstrije; najbrže se doseže sporazum med Italijo in Srbijo; vlade sporazuma odklanjajo kakršnoki pritrdiritev stockholmskem posvetu.

Sporazum ne dovoli udeležbe na stockholmskem posvetu.

Državni kancler Bonar Law je izjavil v spodnji zbornici, da ni postavno dopusten posvet brez dovoljenja vlade s sovražnimi podaniki. Vlada je sklenila, da ne bo dovolila udeležbe na posvetu. (Pritrjevanje.) Ravno to so sklenile tudi Združene države, Francija in Italija, s katerimi se je o reči pogajala angleška vlada.

Dnevne novice.

C. kr. korespondenčni urad se zadnji čas odlikuje po veliki neorientaciji. Da bi bil pravilno poučen, ne bi bil nedavno mogel razbordnati zborovanje Stajercijancev kot nekak posebno važen dogodek na slovanskem jugu. Danes pa čitamo v graških listih naslednjo brzjavko c. kr. korespondenčnega urada: »Kb. Dunaj, 12. avgusta. Cesar je v soboto med drugimi v posebnih avdijenci sprejel kranjskega dež-

nega glavarja barona Aichelburga. — Vročina je sedaj res velika, pa zato ni treba c. kr. kor. uradu pošiljati gospodom v graških redakcijah takih »hladil«.

Č. g. župnik Jož. Svaton se vrne zoper na Koroško. Njegova konfinacija je tudi vendar preklicana in je njegovega triletnega trpljenja konec.

Zlat zasluzni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je doblj mornariški komesar 1. vrste Josip Pretnar.

+ Češki umetniki se ne udeležavljajo avstrijsko-ogrskih umetniških razstav v Štokholmu. Društvo čeških umetnikov »Manes« je sklenilo, da se ne udeleži avstrijsko-ogrskih umetniških razstav v Štokholmu.

Razpust občinskega odbora v Orehovali. Občinski odbor v Orehovali je postal vsled vpoklica nekaterih članov in namestnikov v vojno službovanje, nesklepčen, vsled česar ga je c. kr. deželna vlada z razpisom z dne 8. avgusta t. l. št. 22.880, razpustila. Za generala je v sporazumu z deželnim odborom imenovan dosedanji župan Franc Počkar, za prisednike pa Josip Rudež iz Hrastja št. 1, Martin Turk iz Loke št. 2, Ivan Turk iz Dol. Mokrega Polja št. 9 in Ivan Gorjup iz Gmajnice št. 1.

Umrla je v nedeljo 12. t. m. zjutraj gospica Milka Gantar učiteljica na Premu. Bila je bolna le par dni. Pokojnica je umrla v cvetu svojih let, starca komaj 23 let pri svoji teti v Zagorju na Pivki. Pogreb se vrši v torem ob 10. uri zjutraj. N. v m. p.!

Smrt ga je iskala doma. Grozovita nesreča je iztrgala iz srede meščanov v Ptiju mladega obrtnika, g. J. Sprušina, mehanika in posestnika. Nesrečne je bil v svrhu žetvenih del od vojaščne oproščen. Nadzoroval je dela pri mlatilnem stroju na posestvu minoritov. V izvrševanju težke službe je prišel v stroj, ki mu je nogo do kolena zdrobil. V bolnišnici so ga vojaški zdravniki operirali, ali nesrečne je izgubil že preveč krvi, tako da je ponoc izdihnil.

Rokovnjači krađejo po deželi. V Lauričah je bilo ukradenih posestniku Kočarju 842 kron. V Spodnjih Izlakih so vložili v milin Karoline Bregar in ukradli 75 kg moke. V Žireh je bil ukraden posestnici Katarini Pivk bik v Rudolfovem pa posestniku Francu Rudolfu šestmesečni junec. V Malih Lipenjih je bilo vložljeno pri gostilničarju Aleku Šmucu. Vložilci so odnesli obliko živila in kuhinjsko opravo v vrednost nad 400 kron. Tatvine in vložov je na Kranjskem vedno več.

K prometu zasebnih vojnopoštnih zavzkov so pripuščeni vojnopoštni uradi in etapni poštni uradi s številko: 2, 11, 39, 51, 55, 76, 95, 115, 136, 138, 142, 147, 167, 168, 172, 176, 178, 180, 185, 188, 190, 193, 196, 197, 199, 203, 211, 218, 220, 221, 223, 229, 230, 238, 239, 243, 244, 245, 247, 248, 250, 252, 255, 257, 258, 259, 261, 263, 264, 267, 274, 276, 277, 282, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 299, 307, 316, 324, 335, 338, 340, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 349, 354, 364, 366, 369, 372, 376, 384, 385, 386, 390, 392, 393, 394, 395, 399, 400, 401, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 411, 412, 417, 426, 428, 432, 437, 438, 441, 442, 444, 446, 447, 448, 449, 454, 456, 457, 458, 461, 500, 510, 511, 512, 514, 516, 517, 519, 520, 522, 523, 524, 526, 527, 600, 605, 608, 611, 612, 613, 622, 623, 624, 625, 627, 633, 639, 641, 645 in mornariški vojnopoštni urad v Pulju. Enako so dovoljeni zasebni vojnopoštni zavitki na vojnopoštni oziroma etapnopoštni številke s kakim pristavkom, kakor na primer z rimske (dodatevno številko) ali s črko kakor: »Vojnopoštni urad 5-III«, »Vojnopoštni urad 76 « itd., in sicer tedaj, ako je dotična glavna številka (arabska vojnopoštna ali etapnopoštna številka) po gornji točki 1) dopuščena k prometu zasebnih vojnopoštnih zavzkov. Promet zasebnih vojnopoštnih zavzkov je pod obstoječimi pogoji dovoljen na vojnopoštni urad in etapni poštni urad s številko, ki so označeni pod točko gornjega seznama, kakor tudi na one vojnopoštne naslove, pri katerih so dani predpogoji točke spodnjega seznama. Vsi drugi vojnopoštni uradi oz. etapni poštni uradi s številko, ki niso navedeni v gornjem seznamu, so za promet zasebnih vojnopoštnih zavzkov zaprti. Promet zasebnih vojnopoštnih zavzkov na etapni poštni urad s krajevno označbo v zasedenem ozemlju ostane v dosedanjem obsegu neizpremenjen.

Mrtvega so našli 1. 1847. v Krminu rojenega beganca Antona Pierin, ki je služil pri nekem posestniku v Praprečah za hlapca. Pierin ni bil v zadnjem času duševno popolnoma normalen.

— 58.000 krov izvabil. Dunajska policija zasleduje 30letnega Bukovincana Oskarja Zaplerja, ki je izvabil trgovki jajc in surovega masla Volekovi na Dunaju 58 tisoč kron.

Ljubljanske novice.

Ij Slavnostna glasbeno dramatična predstava v deželnem gledališču se v petek ne more vršiti, ker člani kralj. hrvatskega gledališča ne morejo iz Zagreba. Prireditev je preložena na poznejši čas.

Ij Umrl je ravnatelj mag. uradov v p. g. Ivan Kalish. Pogreb v četrtek popoldne. — V Radovljici je umrl vpokojeni davkar g. Ivan Schubitz.

Ij Premog prihaja — na Dunaj. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da bodo še te dni pripeljali na Dunaj 120.000 q premoga iz zgornje Slezije. Mi seveda Dunajčanom prenug zelo privoščimo, a želimo, da bi se kaj ukrnilo za dobov premoga v Ljubljani. Zdaj je še čas, da se premog lahko po želznicni pripelje v mesto. Pozneje, in sicer prav kmalu, bodo vozile železnice žito in druge potrebsnine, tako da za premog ne bo nobenih železniških voz. Tisti, ki imajo moč, naj poskrbe tudi Ljubljani premog.

Ij Umrli so v Ljubljani: Matija Simlovčič, pešec, na obrtni soli. — Hedvika Rožič, žena slikarja, 27 let. — Josipina Lavrenčič, hči zidarja, 10 mesecev. — Jera Kastelic, žena kajžarja, 63 let. — Bogumila Babnik, hči posestnika in trgovca. — Helena Dežman, mestna uboga, 73 let. — Franc Novak, uslužbenec drž. železnic, 31 let. — Drago Peterzel, sin želez. sprevodnika, 4 mesecev. — Vilhar Karolina, žena nadučitelja, 46 let. — Ivan Jerič, bivši delavec, 50 let.

Ij Razdelitev krompirja. Mestna aprovizacija ljubljanska bo v četrtek, 16. avg., nadaljevala z razdeljevanjem krompirja. Krompir se oddaja iz aprovizacijskega skladista pri Mühleisnu na Dunajski cesti in ga odpade na vsako osebo po 2 kg. Določa se naslednji red: dopoldne od 8. do 11. ure pridejo na vrsto stranke, ki dobivajo kruh v vojni prodajalni na Bregu, popoldne od dveh do pol štirih odjemalcov pekarije Mole v Sv. Florijana ulici, od pol štirih do petih odjemalcov pekarije Trček na Bregu, od petih do šestih odjemalcov pekarije Zalar na Starem trgu. Kilogram krompirja stane 50 vinarjev.

Ij Razdelitev mesa na rumene B-izkaznice. V četrtek, dne 16. avgusta, popoldne bo mestna aprovizacija razdeljevala v cerkvi sv. Jožefa na rumene izkaznice, zaznamovane s črko B, goveje meso po 2 K kg. Določa se naslednji red: od pol dveh do dveh št. 1 do 200, od dveh do pol treh št. 201 do 400, od pol treh do treh št. 401 do 600, od treh do pol štirih št. 601 do 800, od štirih do štirih št. 801 do 1000, od štirih do pol petih št. 1001 do 1200, od pol petih do petih št. 1201 do konca. Družine do treh oseb dobre pol kg, s 4 in 5 osebami tri četrt kg, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 1/4 kg. Prinesti je s seboj nakaznice za meso.

Ij Razdelitev mesa na rdeče in rumene A izkaznice. V četrtek, dne 16. avgusta popoldne bo mestna aprovizacija iz svojega skladista v cerkvi sv. Jožefa oddajala od 5. do 6. ure goveje meso za vse one rumene in rdeče izkaznice, ki so zaznamovane s črko A. Družine do 3 oseb dobre 1/2 kg, s 4 in 5 osebami 3/4 kg, s 6 in 7 osebami 1 kg. z več kot 7 osebami 1 1/4 kg. Prinesti je s seboj nakaznice za meso.

Ij Petrolej. Stranke, ki bi rade imeli pozneje petrolej v svrhu kuhanja in kurjave, se opozarjajo, da se jim tega vsled razpsa c. kr. trgovskega ministra z dne 10. julija t. l. št. 18.832/IV. ne bodo mogli dodeliti, ker ga tudi nadalje ne bodo več na razpolago, kakor kar se ga v svrhu razsvetljave in tehnične namene nujno rabi. Stranke si tedaj naj ne nabavijo aparativ za kuhanje in kurjavo ter s tem ne napravljajo nepotrebnih stroškov.

Ij Izgubila se je včeraj dopoldan črna denarnica z večjo svoto denarja od Kopitarjeve ulice po Resljevi cesti daleč po Dunajski cesti do Prešernovega spomenika. Pošten najditelj je naprošen, naj isto odda proti nagradi Pokopališka ulica 29, I. nadstr.

Ij Izgubil se je v Prešernovi ulici prstan s štirimi brillanti. Dotična gospa v črni obleki, ki ga je pobrala, je tem potom vlijudno naprošena, naj ga odda takoj državni policiji proti dobrri nagradi, da se s tem izogne vsem sitnostim.

Ij Izgubil se je ključek od poštnega predala. Kdo ga je našel, se prosi, da ga odda na Sv. Petra cesti 1, I. nadstr.

Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin

se zopet prične na mestnem magistratu v petek, dne 17. avgusta 1917 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v petek dne 17. avgusta; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa

cesto) v soboto dne 18. avgusta; za ulico med Prešernovo ulico, Franca Jožefom cesto, Bleiweisovo cesto, Cesto na južni Kolodvor in Miklošičovo cesto v ponedeljek dne 20. avgusta 1917; za IV. mestni okraj (St. Peterski okraj in Vodmat vzhodno od Miklošičeve ceste) v torku dne 21. avgusta; za spodnjo Šiško in vse one, ki so bili zadržani v gori navedenih dneh, v sredo dne 22. avgusta. — Uradne ure izplačevanja so od 3. do pol 6. ure popoldne. — Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določb.

Spominjajte se goriških beguncev!

Stranka za nerazdeljivost Ogrske.

Budimpešta, 10. avgusta. Na Ogrskem se snuje nova stranka pod naslovom »Narodna stranka«, katere program je predvsem čuvati pri mirovnih pogajanjih na vsak način teritorialno nedotakljivost Ogrske. Stranka bo stopila na dan in zahtevalo po samostojni armadi in samostojni državni banki. Glede volilne reforme bo zast

krepke ofenzivne sunke. Dasi so uporabljali velike množine streliva in drugega blaga in nastopali brezobzirno z množicami, niso Rusi in Rumuni ničesar dosegli in niso zadržali zveznih sil v prostoru severno od Focșani. Zveze, ki vodijo iz prostora ob zgornji Putni in iz doline Suzita, so že popolnoma zaprte; pritisk naših sil v dolini Trotus pa traja neprstano dalje.

Operativni položaj tistih sovražnih sil, ki so vgozdene ob zgornji Putni, se mora kmalu rešiti.

Brez truda smo odbili v Bukovini slabše sovražne sunke.

Ob Zbraru se pripravlja Rus na obrambo v lastni zemlji in pozveduje s poizvedovalnimi oddelki.

Odbiti napadi Rusov in Rumunov.

Berlin, 13. avgusta. (Kor. ur.) Wolffjavlja: Rusi in Rumuni v zahodni Moldavi obupno napadajo, da bi zaveznike vrgli. Vedno so iznova poizkušali, da vzamejo z naskokom s krvjo napojena strma slemena Mgr. Casinului. Ravno tako so brezuspešno naskakovali zahodno od izliva Slanic, pri steklarni in severno od samostana Lepsa. Vsi njih napadi trajnega prodiranja zaveznikov niso zadržali; v kotu rek med Ojtozom in Trotusom so napredovali in zasedli z naskoki višine južno od Tigrula Očne, ki gospodarijo dolini Trotus.

Napad je napredoval tudi severno od Focșani. Zavezniki so vzeli z naskokom vas Clipcesti, ki leži med Suzito in Putno in zasedli vasi Valeni, Panciu in Crucea na severnem bregu Suzite, ki so zelo pripravne za obrambo. Vsi njih poizkusi, da bi zadržali z besnimi protisunki iz Maracenija prodiranje zaveznikov proti jugu in zahodu, so se izjalovili z najtežjimi izgubami za sovražnika. Ujetniki so izpovedali, da se je najmanj deset ruskih polkov udeleževalo napadov. Z istim uspehom smo vrgli razbremenilne napade med izlivom Putne in Donavo.

Napad v Moldavi.

Amsterdam, 13. avgusta. Vojaški storučnik »Standard« piše: Vzhodno Galicijo in Bukovino so večinoma od sovražnika očistili. Cel svet gleda sedaj na rumunsko bojišče. Vprašati se moramo, če bo rusko rumunska vojska tako močna, da porazi odločilno čete osrednjih velesil. Pravijo, da poveljuje Mackensen 34 divizijam. Glavni napad se bo najbrže bil na Moldavski ravani med Brajlo in Galacem. Osrednji velesili se tam upirati na trdnjavi Brajla in Focșani; Rumuni se pa naslanjajo na Namoloso in na Galac. Osrednji velesili bosta tam najbrže izvedli glavni sunek. Na 100 km dolgi črti stoji tam zelo močna armada avstrijskih, nemških in bolgarskih čet, ki nameravajo vreči Rumune iz Moldave.

Opustitev Moldave?

»Neue Zürcher Ztg.« javlja 9. t. m. iz Jasa: Splošno se sodi, da bodo morali zahodno Moldavo v nekaterih tednih izprazniti, ker je že zdaj mogoče, da rumunske čete obkolijo.

Ruski 40letni vojaki nočijo odrinuti na bojišče. — Nevaren položaj v Astrahanu.

Bern, 13. avgusta. (Kor. ur.) »Bund« poroča: V Petrogradu so demonstrirali 40letni vojaki, ki se branijo odrinuti na bojišče. Tudi v Moskvi in v drugih gubernijah so vojaki demonstrirali. »Birževija Vjedomosti« poroča, da v Astrahanu zelo nevarno vre. Vojaki se nočijo vrniti na bojišče.

Tuji poslaniki se preselili iz Jaša v Cherson.

Rotterdam, 13. avgusta. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« objavlja brzojavko »Timesa« z 11. t. m., da so zapustili tuji poslaniki Jaš in se podali v Cherson. Kralj in kralica bosta pa zapustila Jaš le v najskrajnejši sili.

Delavski in vojaški svet proti Kerenskemu.

Curih, 13. julija. »Secolo« poroča iz Petrograda: Delavski in vojaški svet je z veliko večino odklonil predlog začasne vlade, naj se poveri Kerenskii s posebnimi pooblastili.

Zenska minister v Rusiji.

Stockholm, 13. avgusta. Babica ruske revolucije, gospa Breškovski, je imenovana za ministra javne preskrbe.

Rusko gališko gubernijo razpuste.

Stockholm, 13. avgusta. Bivši ruski gubernijski gališki urad so premestili v Kijev. Gubernator je izročil vse spise o Galiciji začasni vlad. Gališko gubernijo bodo te dni razpustili.

Vseruski shod boljševikov.

Stockholm, 13. avgusta. (Kor. ur.) »Stockholms Tidningen« javlja iz Haaparande: V Petrogradu zboruje vseruski zbor zastopnikov boljševikov in mednarodnih organizacij. Za častne predsednike so izvolili Lienina, Sinov-

jeva, Kamjenjeva, Lumačarskija in gospo Kollontay, ki niso bili navzoči. Boljševiki dementirajo, da bi bila Ljenin in Sinovjev pobegnila.

Rusija pripravlja mirovno gospodarstvo. Bern, 13. avgusta. (Kor. ur.) Ruski storučnik »Bunda« poroča: »Birževije Vjedomosti« poročajo: Minister trgovine in industrije je začasni vlad predlagal demobilizacijo ruske industrije. V vlogi opozarja, da bi lahko vojaški dogodki in želja po miru, ki se povsod pripravlja, dobili Rusijo popolnoma nepripravljeno ob mogočem koncu vojske. Minister je pozval zato vse mestne oblasti in uprave zemstev, naj predlože takoj načrte za zopetno mirovno gospodarstvo.

Pet italijanskih letal sestreljenih.

AVSTRIJSKO URADNO POKROČILO.

Dunaj, 13. avgusta. Uradno: Sovražni letalci so delovali nad Sočo dalje.

Načelnik generalnega štaba.

Na ostalem bojišču so zelo živahnodelovali letalci, s topovi in z minami so le zmerno delovali.

Znani švicarski vojaški kritik, polkovnik Stegemann pa presoja položaj takole: Iz govorov Sonnina in Pasića v Londonu sledi, da bo Italija s svojimi voji še enkrat obupno naskočila, ker se mora odločiti za enajsto bitko ob Soči; če se hoče v sporazumu vzdržati, ji drugega ne preostane. Ako bi pa ne marala biti nove bitke sama, bi morala veliko čet poslati sporazumu na pomoč na druga bojišča, kar pa Cadornu ni nikdar in mu tudi zdaj ne ugaja.

Zivahn nastopi letalcev.

Dunaj, 13. avgusta. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Na italijanskem bojišču zadnje čase letalci večkrat nastopajo kakor prejšnje dni. Lepo vreme je zadnje tri dni posebno pospeševalo pri Soči nastope letalcev. V zračnih bojih dne 10. in 11. t. m. je bilo sestreljenih pet sovražnih letal; tri med njimi je premagal stotnik Brumovsky. Sovražni letalci so prileteli celo nad Kromom, a naši hrabi letalci so jih tudi tam prisili, da so se moralni obrniti, preden so dosegli svoje cilje. Nad Corado so začigli naši letalci sovražno letalo.

Italijansko uradno poročilo.

13. avgusta. Vzhodno od Gorice in na hribu Fajti je topovski boj hujše besnel. Naši poizvedovalci so živahn delovali med dolinama Chiese in Astico in v Podolski dolini. Letalci so na celi črti precej živahn delovali.

Vojska pod zemljo.

Dunaj, 13. avgusta. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Položaj na italijanskem bojišču znači zmeren ogenj s topovi in ogenj min podnevi, ponoči pa motilni ogenj.

V Julijskih planinah smo, ko smo gradili podzemski rov, vdrlji v sovražni rov in zaplenili v njem 2000 kg razstrelih snovi. Zopet se je pokazalo, da se italijanska ženjiska četa ne more uveljaviti, dasi so Italijani spretni zidarji in minerji. Italijanom njih podzemeljska dela niso veliko koristila. Avstrijski saperji so jih pri njih podzemeljskih napadih večkrat iz njih podkopov pregnali, preden so razstrelili svoje zelo spretno in previdno zgrajene podkope, ki so bili mestoma zgrajeni v dveh vrstah.

Mirovne demonstracije v Milanu.

Frankobrod, 13. avgusta. Ob posetu ruskih socialistov so priredili velike demonstracije proti vojski. Z balkona mestne hiše so govorili Rusi in namestni župan. Pristaši vojske so priredili danes manifestacijo za solidarnost z belgijskimi delavci, a Rusi se je niso hoteli udeležiti.

Curih, 13. avgusta. (Kor. ur.) »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz Milana 12. t. m.: Ko sta prišla včeraj dva zastopnika ruskega delavskega in vojaškega sveta, so priredili officialni socialisti skupno s strokovno zborom izvod: zvečer pa shod, na katerem so govorniki govorili, naj se sklene mir.

Italijanski socialisti proti 4. pozimski vojni.

Iz Curiha poročajo, da bosta v kratkem zborovala zborična frakcija in strankino predsedstvo officialnih italijanskih socialistov. Kakor se govorji v švicarskih socialističnih krogih, se bodo italijanski socialisti morebitni 4. pozimski vojni z vsemi sredstvi upri in če treba jeseni proglašili generalni štrajk.

KUHARICA

ki je že 32 let služila v nekem župnišču, bi rada vstopila kot kuharica pri kakem gosp. župniku na Kranjskem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1996. 1996

Proda se posestvo s hišo in mesarijo

na zelo prometnem kraju v Ljubljani skem predmetju.

Hiša, mesnica, hlevi in gospodarska poslopja so novo zidana in v najboljšem stanju. Pri hiši je tudi velik zelenjadni vrt.

Prodajni pogoji zelo ugodni. Naslov pove iz prijaznosti upravnosti »Slovenca« pod št. 2005.

Zastonj dobi vsak na željo

moj glavni katalog ur, srebrnine, zlatnine in godbenih predmetov. Violine po K 14, 20, 25, in više. Dobre harmonike po K 16, 25, 35 in 50; dvorvrsne harmonike po K 70, 80, 100 in 120; trovrstne po K 180, 200, 240 in 280. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošiljatev po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitel Most (Brück) št. 1754, Češko.

Zaradi nahupa obrišnih delavnic prodam 1999

vilo z vrtom

v Ljubljani, Cesta na Ružnik, villa 41.

Gospodinja

večna hišnega, kuhinjskega in poljskega gospodarstva, brez otrok, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v bližini Celja. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 1977, ako znamka za odgovor

Posestvo s hišo

na prodaj pol ure od mesta Kranja. Proda se v bližini Kranja ležeče posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem. Hiša obstoji iz dveh sob, kuhinje in pritlikin, vse v prav dobrem stanju. Lega je zelo zdrava. Posestvo bi bilo tudi za kakega vpokojenca, ki ima veselje do male kmetije. Vodnjak pri hiši. Zemlje je prideljene en oral gozda, potem 12 mernikov posetve niv in nekaj travnika. Cena je 18.000 kron. Vec se poizve v Kranju št. 189

Poslovodja = knjigovodja

samec, vojaščine prost, z mnogoljetnimi spricavili in najboljšimi referencami

želi premeniti mesto. (3)

Dopisi na administracijo tega lista pod št. 1960

Potri globoke žalosti, naznanjam vsem sočnikom, prijateljem in znancem pretužno vest o smrti ljubljenega soproga, oziroma oceta, sina in brata, gospoda

Franceta Fric posestnika, trgovca itd.

V Gospodu je preminul dne 11. avgusta 1917 v vojaški bolnišnici v Pulju.

Hrovača pri Ribnici, dne 14. avgusta 1917.

2001

Globoke žaluječa rodbina Fricova.

Vsako množino
dobro zrelih in suhih
lešnikov
kupi Franc Bartol v Medvodah

Moška ali ženska pisarniška moč

z večletno praksjo, kakor tudi

prodajalec
z dobrimi spričevali se sprejmeta za neko večjo trgovino z drobnim in galerijskim blagom v Ljubljani. Ponudbe pod „pošten in priden“ 1972 na upravo časopisa. (2)

Pošteno dekle in zanesljivo zeli mesta
gospodinje

pri kakem g. duhovniku penzionistu v Ljubljani, ali v župnišču na deželi z manjšo kmetijo. Izobražena je v vsem gospodinjstvu in sivanju. — Nastop lahko takoj. — Prijazne ponudbe se prosi poslati na upravo „Slovenca“ pod znakom „gospodinje“ 1909.

Kostanjev les

na 1 m dolosti, 10 cm debelosti naprej,
v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrdka

J. Pogačnik, 2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Oskrbnik - delavec

kateri se razume na vsa kmetska dela, se sprejme na **grajšino na Gorenjskem** pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve v upravnosti »Slovenca« pod štev. 1956. (3)

Cebula-česenj

Makovske-ogrške pokrajine vedeprima kakovost, dobro dozorel, trpezen za zimske mesece, odaja in razpošilja v vsaki množini od 100 kg dalje (prevoz prost tudi razven Kranjske dežele) na trgovce, zavode in bolnice, takoj ter v teku meseca avgusta po v primeru od strani ogrške viade določenih maksimalnih cenah, prosto Ljubljana, solidno kalkulirano v vrečah po 50 kg, franko vreče, **veletrgovina Iv. A. Hartmann** našl. Aug. Tomazič, Ljubljana. 1942

Kupi se star, a dobro ohranjen

harmonij

ponuditi je na Duhovniški urad na Topolovcu, p. Oprtalj, Istra. 1994

Blaž Jančar

pleskarski mojster

več let pri tvrdki brata Eberl, se priporočam slavnemu občinstvu kot invalid za stavbena in pohištvena dela. 1890

Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Vinski kamen,

suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploš vse dejelne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč kupi vsakso množino po najvišjih cenah **veletrgovina Anton Kolenc, Celje.** 1854 (1)

Najpopolnejše nadomestilo

ŠKROB (štirko)

da se brez pranja, brez škrbljenja ter brez likanja lahko očisti vsak ovratnik in manšete. Dobiva se v vsaki trgovini.

Glavna zaloga pri tvrdki

Milan Hočvar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 30.

Istotam dobivate krtače za ribanje.

1917

Dve ali tri meblowane solnčne sobe

če le možno s **kuhinjo**, išče proti dobremu plačilu zakonska dvojica brez otrok za sredi avgusta ali 1. septembra. — Ponudbe pod: **Zakonska brez otrok 1950** na upravo lista.

Srbečico, Ilšaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. „rujavo mazilo“. Mali lontek K 1-60, veliki K 3— porcija za rodbino K 9—. Zalog za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatemelenju, Ljubljana, Marijin trg. 1520

Zamaške

nove in stare **kupi** vsako množino tvrdka **JELAČIN & Ko.** Ljubljana Ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za franciškansko cerkvijo, sprejema hranične vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

41 0
4 0

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Premog došel!

Vsled tega se zopet sprejema v čiščenje perilo v prainici in čistilnici

I. C. Hamann.

Kneza Auersperga

termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Železniška postaja Straža—Toplice.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Bogati radioakt. vrelci 37° naravne topote. Odlično učinkujejo pri rhevmi, triganju, nevralgiji (ischiás), eksudativih itd. Kabine, separativne kabine, močvirne kopeli, elektroterapija, masaža.

Lepa lega. Gozdov bogatok okolica. Sobe za tuje. Restavracija.

Prospekti in pojasnili daje brezplačno 1085 kopališko ravnateljstvo.

Proda se takoj v Piščecah pri Brežicah na Stajerskem za trgovino, gostilno in vsako drugo obrt primerna **hiša** z vsemi gospodarske novozidana vstavljanja skupini poslopji ter ima lepo dvorišče, vrtovo in se nahaja ob potoku; v bližini je krasen, novozasajeni vinograd, travnik z večjo množino sadnega drewnia, vrt in njive v obsegu ca. 3 oralov za K 40.000. Posestnik: Martin Schwer, Bregana, pošta Jesenice, Dolensko! 1755

Vila Savica

na Boh. Bistrici

poleg hotela „Triglav“, 7 sob, 2 kuhinje, 2 gospod. poslopji z 2 sobami in hlevom za 6 konj ter vrom, se takoj proda za 30 tisoč kron. Električna luč in vodovod vpeljana. 1982

Terezija Žerovc, Mlino 3, Bled.

Izurjeni zastopniki (tudi dame)

za Kranjsko in Korosko z dobrimi zvezami z zasebnimi odjemalcji se iščejo za prvoverten umetniški zavod pod ugodnimi pogoji. Pomoc potom reklame zagotovljena.

Umetniški zavod F. L. Chamrad, Dunaj XV. Wurmsergasse 43. 1989

Št. 10.724.

Prodaja stavbišč.

V zmislu sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 17. julija 1917 se razpisuje prodaja stavbišč I., II. in III. mestne parcele št. 99/1 katastr. občine Gradišče ob cesti na Rožnik in skupni izmeri 2304 m² potom ofertne dražbe. Reflektantje za nakup imenovanih stavbišč naj svoje pismene ali ustne ponudbe vlože do **vstetega 31. avgusta 1917** pri podpisanim mestnem magistratu.

Natančnejša pojasnila daje mestni gospodarski urad ob navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 9. avgusta 1917.

2004

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska nezgodna in jamsivena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.

Stanje zavarovanega kapitala K 175.000.000— Stanje garancijskih fondov K 55.000.000—

Zavod temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastonj in poštne prosto.

Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji. 1831

Izobražen trgovec

sprejeme za čas vojne **zaupno mesto** kot poslovodja, blagajnik ali primerno. — Kavcija na razpolago. — Prijazne ponudbe pod »Najboljše referenčne« na upravnštvo »Slovenca«.

Rezervni zakladi znašajo okrog 1 en milijon kron.

Stanje hraničnih vlog je bilo koncem leta 1916 okrog 26 milijonov kron.

Vloge v »Ljudski posojilnici« so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.